بحثی پیرامون

طول عمر امام غائب

دایره انتشارات دارالتبلیغ اسلامی - قم

شماره ۶

از مسائل اسلامی

بحثی پیرامون

طول عمر امام غائب (عج)

دایره انتشارات دارالتبلیغ اسلامی قم

چاپ حکمت ـ قم

راز طول عمر امام غائب

چگونه ممکن‌است ، انسانی بیش ازهزار سال عمر کند در صورتیکه هرگزانسان عمری باین درازی نمی‌کند ؟ !

طبق‌اعتقادشیعه ، امام غائب (عج) نزدیك بیازده قرن ونیم عمرکرده وهنوزهم زنده‌است وبعدازاین هم چه مدتی‌عمرخواهد کرد جزخداوندکسی نمی‌داند .

چون‌این جریان برخلاف نظام عادی طبیعت است از دیر زمان‌مورد بحث وگفتگوقرارگرفته است خصوصاً در عصرما که آنرا عصر «شدت وسرعت» نامیده‌اند اینگونه مسائل طوری‌مطرح می‌شود که در گذشته باین شدت و وسعت نبوده است . در هر مجلسی‌که ازامام غائب سخن بمیان می‌آید سؤالاتی‌هم در همین زمینه تکرارمی‌گردد .

خلاصه این، یکی‌از مهمترین اشکالاتی است که بمذهب شیعه متوجه‌است ولذا نگارنده می‌کوشدتا پاسخ قانع‌کننده این اشکال‌را دراختیار خوانندگان محترم قراردهد.

این‌جهان نظامی‌دارد:

درپاسخ این‌سؤال‌نخست بایدبیك نکته توجه نمود. انسان درمحیط زندگی‌خودبیك سلسله از امورعادت نموده است واگر واقعه‌ای برخلاف آنچه عادت‌کرده، بشنودبسیاربعید وبلکه غیر ممکن‌می‌شمارد. مثلا: ما سبزشدن وباردارشدن درخت میوه‌را درمحیط زندگی‌خود این‌چنین دیده‌ایم: فصل‌بهارکه برسد هوا ملائم می‌شودکم‌کم شاخه های‌بی‌برك درختان‌شکوفه و گل‌وبرك درمی‌آورند وپابپای‌گرمی هوا پیش‌میروند همینکه فصل‌تابستان فرا رسیدمیوه های رسیده برشاخها ظاهر می‌شوند. باین وضع ما عادت کرده و خو گرفته‌ایم‌ولی ناگفته پیداست چنانکه از روز اول‌غیرازاین وضع‌رادیده بودیم‌مسلماً بهمان‌عادت‌می‌کردیم وهیچ‌جای تعجب‌هم نبود.

همچنین‌ماچنین مشاهده‌کرده‌ایم افرادبشرکه ازمادرمتولد می‌شوندچندین سال (تقریباً ۱۵ سال) دوران کودکی خود را می‌گذرانندوبعد بدوران جوانی قدم میگذارندومدتی‌هم (۱۵ — ۴۰) معمولادرسن جوانی‌هستند وسپس مراحل پیری وناتوانی‌را می‌گذرانند بالاخره بعد ازسپری گشتن دوران پیری (۴۰ —

۷۰) می‌میرند، انسان‌چون ازروزاول این‌طور دیده است‌با این وضع‌عادت کرده است‌ولذا همینکه می‌شنود انسانی هزار واندی سال عمر کرده، تعجب‌می‌کند.

البته اگر ازاول بغیراین عادت میکردیم باین معنی که میدیدیم افرادبشر بیش‌ازاین‌عمرمی‌کنندبآن خومی‌گرفتیم.

بالاخره ، رسیدگی بشرائط و اوضاع زندگی مارا بیك اشتباه فکری‌دچارکرده‌است وهرچیزیکه برخلاف عادت و خو-گرفته های ماست بعید می‌شماریم و آنچه بآن انس گرفته ایم حقیقت‌پنداشته وآنرا برنوامیس‌وحقایق‌کلی جهان آفرینش غلبه میدهیم وکارگاه عظیم وحیرت‌انگیزجهان خلقت را مسخرفکر محدودخودمی‌کنیم .

فلاسفه میگویند : از آنجاکه کارهای طبیعت مانند امور ریاضی‌تحت‌ضبط نیست، ازبس‌طبیعت مشتمل‌برغرائب ونوادراست وازبس‌کارهای غیرعادی‌دیده می‌شود ولذا بایدهرچیزیکه انسان ازغرائب وعجائب می‌شنوداگردلیل علمی‌وقطعی برمحال‌بودن‌آن نباشد؛ نبایدآنرا انکارکند ، دراینجا بایدسؤال کرد که کدام دلیل‌عقلی وعملی‌داریم براینکه عمری باین درازی محال و غیر ممکن‌است ؟ !

آیا تاحال‌هیچ‌کتابی‌دیده‌ایدکه میزان‌عمرانسان را تعیین کند ؟ کدام دانشمند وفیلسوف میزان عمرها راتعیین کرده‌است؟

اساساً در کدام نظامنامه عمر بشر تحت ضبط در آمده است ؟ و کدام لیستی دراین‌باره امضاء شده است که قوای طبیعی انسان همان است که درزیر نظرما گذاشته شده‌است ؟ بالاخره از نظر علمی این‌چه ایرادی است و کدام دانشمند عمر طولانی‌را محال دانسته است ؟

فقط انسان می‌تواند بگوید که این امر قدری بعید است باصطلاح چون‌برخلاف جریان‌عادی است‌عادتاً بعید است انسانی به این‌اندازه عمر کند. والبته عمری‌باین درازی‌درزمان ما قابل استبعاد می‌باشد ، ولی‌چیزیکه هست هیچکس نمی‌تواند بگوید محال است .

« . کسی باخباریکه در خصوص امام غائب از پیغمبر اکرم (ص) وسائرائمه اهل‌بیت (ع) وارد شده » مراجعه نماید خواهددید نوع زندگی امام غائب رابطریق خرق عادت معرفی می‌کنند .

والبته خرق عادت غیراز محال‌است و از راه علم هرگز نمی‌توان خرق‌عادت رانفی‌کرد» (۱)

بدین‌جهت اعتراض پیروان ادیان دیگر مانند کلیمیها و مسیحیها وسایرفرق‌اسلامی‌دراین باره به‌شیعه ها بسیارشگفت ـ آوراست‌چه‌اینکه بموجب‌کتابهای آسمانی‌خودشان، خرق عادت

(۱) شیعه دراسلام ص ۱۵۱ ـ ۱۵۲

و معجزات رادرباره پیامبران خداوند پذیرفته‌اند و آنان ازاین قبیل مسائل هر جوابی بدهند شیعه نیز همان جواب‌را در اینجا میدهد .

ممکن‌است کسی‌ایراد کند: هرچندقدرت مامحدود است و این کارهم امکان‌داردولی این‌چه اصراری‌است که هر چه ممکن باشدباید بآن‌معتقد بودزیرا این‌جهان‌روی‌یك سلسله علت‌ومعلول تنظیم شده است باصطلاح این‌جهان یك نظم مخصوصی‌داردبایدبآن معتقدبود ولی‌چیزیکه بیرون‌ازنظام عادی‌طبیعت است‌اگر اعتقاد کنیم درآن‌صورت نظم کلی بهم می‌ریزد هرج ومرج و بی‌نظمی جهان‌را فرا میگیرد .

درپاسخ این ایراد باید گفت : تنها قدرت الهی وامکان چیزی‌منشاء وجودآن‌نیست یعنی‌این‌طور نیست‌بمجرداینکه چیزی امکان وقوع داشته باشدبایدبآن اعتقادکرد واین جهان اسباب ومسبباتی‌هم داردولی‌مانباید‌تصورکنیم علل‌ومعلول‌جهان‌همانهائی است‌که ما آنهارا می‌شناسیم و فکر ما باآنها عادت کرده است مسلماً حقایق ونوامیس این جهان منحصر بهمین کشفیات علمی امروزی‌نیست وغیرازاینها اسرار و رموز بیشماری است‌که هنوز بشرآنهارا نشناخته است .

«هرگزنمی‌توان‌اثبات‌کردکه‌اسباب‌وعواملی‌که درجهان»
« کارمی‌کنند تنها همانهائی هستند که ما آنها رادیده‌ایم و»

«می‌شناسیم‌ودیگر اسبابی که ما از آنها خبر نداریم ، یاآثار و»
« اعمال آنها راندیده‌ایم ، یا نفهمیده‌ایم ، وجودندارد. از این»
«روممکن است که‌درفردی یا افرادی از بشر اسباب و عواملی»
«بوجودآید که‌عمری بسیارطولانی هزاریا چند هزارساله برای»
«ایشان‌تأمین نماید وازاین‌جاست که جهان‌پزشکی تاکنون از »
«پیداکردن‌راهی برای‌عمرهای‌بسیارطولانی نومید ومایوس‌نشده
است» (۱)

آری‌اگر بشر بتمام حقایق ورموز جهان‌هستی‌واقف میشدو مقیاسی‌هم برای‌سنجش قوه حیاتی انسان از حقایق اتخاذ میکرد در آن صورت مقیاس ،مقیاس کاملی بود و بوسیله آن‌می‌توانستیم‌طول حیات‌انسانرا اندازه بگیریم وتحت‌ضبط کلی‌درآوریم .

ولی ازآنجائیکه مقیاس‌سنجش عمرها از فکر ومأنوسات ماتوایدشده است مسلماً نمی‌تواند در مقام سنجش مقیاس سلب و ایجاب کلی قراربگیرد .

نظم کلی اين‌جهان‌درك نشده است :

نظرماهمیشه به نظام عادی‌طبیعت‌است‌وبا آن‌انس گرفته‌ایم ولی‌هنوز نظم کلی‌این جهان باعظمت راچنان درك نکرده‌ایم که بتوانیم درکلیه امورفهم خود را مقیاس‌قراردهیم‌وهرچیزی که‌از احاطه علم مابیرون‌است‌آنرا نفی‌نموده وهرچه درخورفهم ماست

---

(۱) شیعه در اسلام : علامه طباطبائی ص ۱۵۲

آنرا اثبات کنیم .

بدنیست‌این مطلب‌را در ضمن یك مثال ساده بیان کنیم :

مثلاشما گندم راملاحظه کنیدوآن درانبار بیش از یکی دو سال باقی‌نمی‌ماند ازبازار گندم فروشان سؤال کنیدآیاطبیعت گندم چقدر اجازه بقامیدهد ؟ درجواب خواهندگفت : اگر درجای مرطوب نگهدارند بیش‌ازشش ماه عمر نمی‌کند ولی چنانکه در جای‌خشك نگهداری شود از یکسال الی دو سال عمر می‌کند . می‌گویند این طبیعت گندم است .

اگر بخواهیم همین‌گندم را درسنبل‌نگه داری بکنیم بیش ازهفتاد وهشتاد سال‌عمر می‌کند وحتی امکان دارد بیش از این باقی‌بماند ، چنانکه درکاوشهای باستانی، حفاریهائیکه در مصر باستان بعمل آمده درمقبره فرعون مصر ، گندمهائی در سنبل ازاهرام مصر بدست آوردند ودرشك‌بودند که آیاقوهٔ نمودر آنها باقی‌است یانه ؟ آنها رابرای امتحان‌کاشتندکاملا سبز وبارور شد وبثمررسید !

حساب‌کنید که آیا چندسال بر آنها گذشته ؟ دست کم چهارهزارسال، البته اینها از جنس‌همان گندمهائی است که در انبار گندم بیش‌ازیکی‌دوسال عمرنمی‌کند .

ولی‌ازآنجائیکه سروکارمردم باگندم انباری است اگر ازکسی‌سؤال کنند گندم چه مدت‌می‌تواند قوه نموخود را حفظ

کند، مقیاسی که برای سنجش قوه حیاتی گندم بدست میدهد دو سال است .

ولیکن مامی‌بینیم اگر همان گندم را در خوشه نگهداری کنند بقدری عمر گندم زیادتر می‌شود که انسان ازشنیدن آن تعجب می‌کند ! !

حال بایددید گندمی که عمرطبیعی آن در نزد ما بیش ازدو سال نیست چه طورمی‌شود در شرائط دیگر عمر آن به چهار هزار سال می‌رسد ؟ !

فکر کنید اگرعمر دوساله گندم درشرائط دیگر به چهار هزارسال برسدچه مانعی‌دارد عمرطبیعی انسان (۷۰ـ۸۰ سال) را یکواحد فرض کرده و دو هزار برابرش کنیم تا مطابق عمر گندمهائی باشد که‌ازاهرام مصر بدست آمده است این‌همان‌است که تعجب وشگفت‌انسان را برمی‌انگیزد !

پس بنابراین ازنظر علمی وامکان واقعی هیچ بعید نیست انسانی دریك شرائط دیگر بیش ازهزارسال زنده بماند .

تحقیقات جهان‌پزشگی درباره طول عمر :

ازنظرعلم طب نیزعمرانسان محدودبه هفتاد و هشتاد سال نیست وبلکه تمام اعضاء بدن‌انسان‌جدا جدا برای‌یك عمرطولانی ساخته شده است. یکی ازدانشمندان در مقام مقایسه عمر انسان با سایر موجودات، مطالعات فراوان کرده بالاخره ثابت کرد

بدن آدمی برای آن‌ساخته شده که هزاران سال‌عمر کند»(۱) یکی‌از پزشکان می‌گوید : برای‌مدت زندگانی انسان ، حدیکه تجاوز از آن محال‌باشد معین‌نشده است » (۲) یکی دیگر می‌گوید ؛ «اگرمی‌توانستیم نیم پائین‌روده هارا ازتفاله براز پاك نگهداریم نگذاریم بدن‌از آن‌ناحیه مسموم شود مرگرا جواب می‌گفتیم . وبعض‌دیگراین ادعارا دربارهٔ جهازات دیگر کرده‌اند» (۳)

بعضی‌ازدانشمندان می‌گویند : « تمام اعضاء رئیسه جسم حیوان . استعداد زندگی غیر محدودی دارد چنانکه عوارض و حوادثی‌پیش آمدنکند برای انسان امکان داردکه هزاران‌سال عمر کند» (۴)

چنانکه « ریمند ویرل » استاد دانشگاه «جونس هبانس» می‌گوید : اعضاء رئیسه جسم انسان‌استعداد وقابلیت‌خلرد ودوام را داردواین موضوع با آزمایشها اثبات شده است» (۵)

بالاخره نهایت چیزیکه تا کنون ثابت شده است : علت مرگ‌فرا رسیدن‌عمرطبیعی (۷۰ـ۸۰) سال نیست‌بلکه علت‌اصلی، امراض‌وعوارضی است‌که بیکی ازاعضاء عارض شده در نتیجه آن

(۱) اولین دانشگاه و آخرین پیامبر ج ۲ ص ۲۲۰

(۲) مصلح جهانی‌ص ۶۷.

(۳) و (۴) مقدمه نوید اسلام.

(۵) مجله المقطف سال ۹۵ شماره۳.

عضورا از انجام کار باز میدارد و بواسطه ارتباط و اتصالیکه بین اعضاء برقراراست، ازمرك آن‌عضو، مرك‌سایر اعضاء‌نیز فرا می‌رسد.

پس‌هنگامی که نیروی دانش توانست جلوی عوارض را بگیردیا ازتأثیرآنها مانع‌شود دیگر برای عمرهزار ساله انسان مانعی‌باقی نمی‌ماند .

پیری خودیکنوع بیماری است :

فرضاً اگردانش بشری‌روزی بتواند جلوامراض وعوارض را بگیردولی‌با پیری‌چه می‌توان کرد ؟

جلوپیری‌را چگونه می‌توان گرفت ؟ پیری خود یك امر طبیعی‌است‌که دروقت معین بسراغ انسان می‌آید وانسانرا ازکار می‌اندازد .

پیری‌را بطور کلی می‌توان یکنوع بیماری‌دانست‌که اخیراً مطالعه دربارهٔ عوارض مربوط به پیری اعضاء بدن‌آدمی ، مورد توجه دانشمندان قــرار گرفته است . دانشمند آمریکائی (دوی‌لی . والفورد) استاد آسیب شناسی دانشگاه کالیفرنیا ، می گوید : پیری‌یك‌نوع بیماری مزمن‌وطولانی ناشی‌ازنقل‌مکان سلولهاست» (۱)

آنچه راهم اکنون‌متخصصین‌این‌رشته بدان‌معتقد ندایندست: که مراحل گوناگون پیری‌تابع‌قوانین وابسته به دگرگونیهای

(۱) مجله مرزهای ایران وآمریکا شماره ۱۰ ص ۱۴

فیزیولژیکی ازقبیل تغییر در توانائی ترشحات غددی است و بهیچوجه جنبه نابودی و نیستی گرائی اجباری ندارد .

یکی ازدانشمندان بزرگ غرب « مچنیکوب » عقیده داشت که : سموماتحاصله از تخمیرمیکروبهای روده ویبوست ممکن است باعث پیری شوند واگربتوان آنهارا ازبین برد برطول عمر اضافه خواهدشد» (۱)

وحتی ازنظرعلمی این مرض قابل جلو گیری است : « با همت کارشناسان و متخصصان زبده ، اینکار محتملا عملی است (درزمان نامعلومی ازآینده) وبیماری پیری بطورقطع قابل علاج خواهدشد . بایداعتراف کرد که بتوان درفواصل زمان معینی آنرا برای تعمیروسرویس پیاده وسوارکرد واین وضع همچنان تا ابد ادامه خواهدداشت . تاروزی که بشر برمرگ غلبه کند و باعمر طولانی وبسیاری بدست آورد. » (۲)

ویکی ازپزشکان کشور خودمان در اینباره مینویسد : «حال اگر بشرپس ازکشف علت اصلی پیرشدن درصدد رفع ودفع آن برآید یاماده پیرکننده‌ای که ایجادشده باعناصرداروئی خنثی نماید ، آیاقبول است که عمرمتوسط را زیادتر کرده و پیروزی بزرگی بدست آورده است ؟ تلاش بشر دراین راه نشان دهندهٔ

(۱) دادگسترجهان ص ۲۲۴

(۲) مجله دانشمند شماره ۴ سال ۴۷ ص ۵۰۴

چنین واقعیتی است که در نهادش این احساس درغلیان می‌باشد که می تواندعمرخودرا بهزارسال وبیشتر برساند» (۱)

امروز بشردراین‌فکراست که بکرات‌دوردست آسمانی که احتمالاصدها ویاهزارها سال‌وقت می‌خواهد، سفر کندوچون‌عمر کوتاه انسان‌با این‌نوع مسافرتهای طولانی وفق نمیدهد در این صدد بر آمده‌اند که برای رسیدن بکرات آسمانی اول باید عمر انسان‌را زیادتر کرد ولذا امروز در دانشگاههای مهم دنیاکرسی دوعلم جدید «ژریاتری» و «جرو نتولژی» بهمین منظور مشغول فعالیت است ودانشمندان پیش‌بینی‌می کنند روزی‌خواهدرسید که بشرهم عمرخودرا بهزاران سال می‌رساند وهم بکرات دور دست آسمانی‌سفر می کند.

چندی‌قبل دریکی از مجلات علمی این مطلب جلب توجه میکرد :

« زندگانی جاویدان در طول تاریخ همواره از رؤیاهای طلائی‌ودیرینهٔ انسان بوده اما اکنون این‌رؤیا به حقیقت پیوسته است‌واین امرمدیون پیشرفتهای شگفت‌انگیزعلم نوینی است که کربونیك (Kıbvnik) نام دارد » (۲)

بدین‌ترتیب، عمرانسان ازنظرعلمی حدثابت ومعینی ندارد

(۱) اولین‌دانشگاه‌وآخرین‌پیامبر ج ۲ ص ۲۰۶

(۲) مجله دانشمند بهمن ماه ۴۷ ص ۴

و بلکه انسان قابلیت آنرا دارد که هزاران سال عمر کند وهرگز زنده ماندن انسان برای سالیان دراز تعجب آور نیست .

ازاین جهت جهان پزشکی درآینده عمر متوسط بیشتری را پیش بینی نموده وبلکه قطعی دانسته است .

روی این اصل طول عمر امام زمان (ع) از نظر تحقیقات علمی ، علاوه براینکه هیچ استبعادی ندارد بلکه ازیك واقعیت علمی پرده برداری کرده وآنرا به اثبات رسانده است .

منجمدساختن بدن انسان بخاطر عمرطولانی :

دانشمندان تلاش می کنند که با منجمد نگاهداشتن بدن انسانی ونیمه جان ساختن آن شانس زندگی طولانی را برای قرنهای آینده بیشتر سازند .

اخیراً باین نتیجه رسیده اند که مرگ نیزیك حادثه غیر قابل اجتناب نیست، حتی مرگ رانیزمی شود یك بیماری دانست و حتماً لزومی ندارد که این بیماری کشنده باشد البته منظور ازاین مرگ طبیعی است زیرا دراین صورت جسم انسان (از جمله مغز) در حدود ۹۹ درصدزنده است و فقط تعداد کمی از سلولها از بین رفته اند . بقول یکی ازمجلات علمی : اگر این بیمار را بعوض اینکه مطابق آئین مرسوم بدست متصدی کفن ودفن بدهیم او را بدست پزشك متخصص که به روشهای «کربونیك» آشنائی کافی دارد بسپاریم (البته این کار بایدبه سرعت انجام شود) پزشك اورا

بکمك روشهای خاص که آسیبی به اندامهای بیمار نمی‌رساند منجمد ساخته واورا دروضع (نه زیاد مرده) و برای مدت نامعینی در کپسولی که نام آنرا کپسول آخرت می گذاریم حفظ می کنند باین امید که درآینده او را بزندگی دو باره باز گرداند.» (۱)

البته این علمی است که درآینده وضع کلی جهان را تغییر خواهد دادو بزندگی رنك دیگری خواهد بخشید. همانطوریکه پرفسور «لاورنس جبسون» متخصص این فن گفته است: «این برنامه، ژرفترین انقلابی است که درتاریخ انسانی صورت می گیرد.» (۲)

عمرهرموجودزنده تابع شرائط خاص زندگی است:

همانطوریکه گفته شد، طبق نظریه زیست شناسان: مدت طبیعی عمرهرموجود زنده ازنظرعلمی حدمعین وثابتی ندارد که اگربآن حدبرسدمرك آن حتمی باشد باین معنی این چنین نیست که هر فرد بامقدار معینی از انرژی بدنیا می آید مثل ساعتیکه کوك شده باشد، این انرژی تاکاملا بمصرف نرسیده به حیات خود ادامه میدهدولی همینکه ماده حیاتی خاتمه یافت مثل ساعت که کوکش تمام بشود، دیگر از حیات باز می‌ماند. بلکه عمر هرموجودزنده تابع شرائط زندگی است وبا تغییرشرائط میزان عمرها نیزکم وزیاد می‌شود.

چنانکه بعضی ازدانشمندان موفق شده‌اند عمریکنوع حشره

۱ - ۲ - مجله دانشمندسال ۴۷ شماره ۴ ص ۵-۶

میوه را نهصد برابر عمر طبیعی افراد آن‌نوع گردانند . این موفقیت دراثر آن بوده که آن‌حیوان را از سموم دشمنان حفظ نموده ومحیط مناسبی برایش فراهم ساخته‌اند . (۱)

همچنین «دکترجرج کلیبر» استاد دانشگاه «هال» زیست شناس، روی گیاهی که «ساپرو لینامگسنا» نامیده می‌شود آزمایش کرده و گیاه مزبور که معمولا بیش از ۲ هفته عمر نمی‌کند آنرا پرورش‌داده تاعمر آن‌را شش‌سال کرده وبا این‌تناسب ممکن‌است عمر آدمی بده‌هزارونهصد وبیست‌سال برسد» (۲)

دکتر« کاس کارل » جراح معروف آمریکا ؛ عضوی از حیوانی را قطع نموده وآنرا سالهای بیشتر ازآن اندازه‌ای که خود آن حیوان عادتاً زنده می‌ماند زنده نگاه داشته است و همچنین آزمایش را دربارهٔ جسم ازقبیل. عضلات، قلب، پوست، وکلیتین انجام داده وباین نتیجه رسیده است که اعضای مذکور زنده می‌مانند ونموهم میکنند» (۳)

پس‌بنابراین‌عمرهرموجود زنده بسته‌به‌شرائط وخصوصیات زندگی است وبا تغییرشرائط عمرها نیزتغییرمی‌یابد .

بدن‌انسان درمقابل بیماریها ، حوادث ، گرما و سرمای

---

(۱) مجله الهلال سال۳۸ شمارهٔ۵ .

(۲) الهلال شماره۹ سال۲۳ـ

(۳) مجله: الی‌قنطف سال ۵۹ شماره۳

شدید، تغذیه نامتناسب‌وسایرخطرات محیط آسیب پذیرمی گردد احتمال مرگ درهرلحظه نزدیکتر می‌شود بالاخره تصادم عوامل خارجی‌با جسم انسان ، فکرزیاد ، ناراحتیهای عصبی و . . از طول‌عمرمی‌کاهند ومرگ انسانرا نزدیکتر می‌کنند .

روی‌این حساب،اگر بشرروزی بتواند‌به عوامل وعوارضی که سبب کوتاهی عمرانسان می گردد چیره شود وبدن انسان را ازهرگونه تصادم وحوادث‌بیمه کند درآن صورت بشر می‌تواند هزاران سال‌عمر کند .

چنانکه نخستین هدف « جرو نتولوژی» اینست که تمام عواملی‌راکه سبب می‌شوندانسانی‌که برلبه پرتگاه راه میرود با گذشت‌زمان دچارلغزش گردد ، کشف وارزیابی نماید، تاکنون هم تعداد زیادی‌ازاین عوامل‌شناخته شده است . فی‌المثل :

وراثت (ژنتیك) درطول عمرنقش قطعی دارد . بطوریکه بتجربه دیده‌شده است‌کسانیکه والدین آنهاعمرطولانی‌کرده‌اند عمرشان درازتر ازکسانی است که زندگانی والدینشان کوتاه بوده است .

وهمچنین درعلم زیست‌شناسی ثابت شده است‌که در میان تمام حیوانات نسبت‌وزن‌مغز به وزن‌بدن طول عمررا تعیین‌می کند. واینکه عمرانسان ازتمام پستانداران طولانی تراست علت‌آن ، اندازه‌وپیچیدگی مغزاوست‌وحتی فعالیت وکوشش درکار بویژه

فعالیتهای روحی‌دردرازی عمر مقام مهمی دارند یعنی برطول عمرانسان‌می‌افزایند.

گذشته ازاینها باعتراف‌دانشمندان، هم اکنون اصولی در دست میباشد که‌رعایت آنها برطول‌عمرمیافزایدو بعضی‌از کارشناسان غذائی‌معتقدند که: منحصراً بوسیله بهداشت‌غذائی‌می‌توان‌زندگی‌را به بیش‌ازصدها سال‌رسانیدماازآنچه می‌خوریم‌ساخته شده‌ایم»(۱)

پس‌بنابراین شرائط و خصوصیات جسمی وروحی هرفرد ازافراد بشرتعیین کنندهٔ میزان عمراوست .

خلاصه ، داشتن‌عمربسیاردرازازنظرعلم هیچگونه اشکالی ندارد .

هیچ استبعادندارد برای‌یکنفرتمام شرائط و خصوصیات جسمی و روحی و اوضاع زندگی طوری فراهم شود که بتواند هزاران‌سال‌عمرکندولذامسئله‌طول‌عمرامام‌زمان (ع) یك‌موضوع روشن‌وحل شده است .

کریمی کاین جهان پاینده دارد

تواند حجتی را زنده دارد

طول‌عمرامام زمان ،ازیك واقعیت علمی‌پرده برداشته است

بنابرآنچه گذشت. طول‌عمرامام زمان‌مخالف علم وعقل‌نیست و بلکه اینگونه مطالب‌پیدایش بعضی‌ازاکتشافات ودانشهای جدید

---

(۱) سالنامه شهرت سال ۴۲ ص ۲۸۹

را پیشگوئی کرده وازموقعیت آنها خبرداده است باین معنی این عقیده خود نشان‌دهنده این حقیقت است که بشر پس از پایان پژوهشهای علمی بالاخره خواهدتوانست عمر بسیارطولانی بدست آورد .

و حتی روایاتیکه در باره حضرت ولی‌عصر (عج) ازائمه معصومین وارد شده شامل نکات بسیار جالبی است که از نظر کارشناسان ومتخصصان علم «جرونتولژی» نیز قابل توجه می باشد .

درروایتی که ازامام حسن‌مجتبی(ع) نقل‌شده است فرمود: یطیل الله عمره فی غیبته ، ثم یظهره بقدرته فی صورة شاب دون اربعین سنه ذلك لیعلم ان الله علی کل شیء قدیر» (۱)

خداوند عمراورا دردوران غیبتش طولانی گرداند وپس از آن، بقدرت خود اورا بصورت جوانی که کمتر ازچهل سال دارد ظاهر می‌سازد تابدانند خداوند بهرچیز قادروتواناست»

ازاین قبیل اخبار واحادیث بسیاراست که آنحضرت با اینکه دوران غیبتش بسیارطولانی خواهدبود ولی بصورت مردیکه کمتر ازچهل سال داردظهورمی کند واین نوع روایات، خبرشگفت انگیز وپیشگوئی ازاعجاز آمیزپیشوایان اسلام است که در آینده بشر می‌تواندپیری را بتأخیراندازد ودوران جوانی را طولانی سازد.

چنانکه ازطریق تکنیك و روشهای نوین علم « بیولوژی» نیز این مطلب پیشگوئی شده است . بالاخره علوم ژریاتری و

---

(۱) اعلام اعلام الوری با اعلام الهدی ص ۴۰۱

جرونتولژی در آینده موفقیت شایانی را بدست خواهند آورد گویا که از ۱۴ قرن‌قبل خبرمسرت‌انگیز پیروزی آنها را اسلام داده است .

مهدی(عج) در احادیث

تعدادبشاراتیکه ازپیشوایان دین‌در باره حضرت‌بقیت الله واردشده بیش‌ازآنست‌که دراین مختصرذکرشود وطبق آماریکه بعضی از نویسندگان فراهم کرده‌اند تعداد احادیث « مهدی » بیش‌از ۱۸۰۰ حدیث می‌باشد . (۱) وحدیث‌المهدی من‌ولدی از کلمات جامع نبی اکرم ، و یکی از روایات قطعیة الصدور می‌باشد .

جالب توجه اینکه احادیث صریحی مربوط به «مهدی» در بیشتر کتب معروف اهل تسنن حتی درمیان صحاح سته دیده می‌شود وعده زیادی از بزرگان اهل سنت اعتراف کرده‌اند که احادیث مشهوریا ازاحادیث متواتره است . (۲)

برای‌تکمیل بحث‌نمونه هائی ازاین احادیث را در اینجا

(۱) رجوع شودبه کتاب « منتخب الاثر» در این کتاب فهرست‌جامعی ازاحادیث مهدی‌نقل‌شده وطبق‌آن،احادیث مزبور تقریباً به ۱۸۸۲عددبالغ است.

(۲) التاج ج ۵ ص ۳۱۰ ـ نورالابصار صفحه ۱۵۷ صواعق : امن حجرعسقلانی ص ۹۹

می‌آوریم :

۱ـ پیغمبر اکرم (ص) فرمود : «لن تنقضی الایام و اللیالی حتی یبعث الله رجلا من اهل بیتی یواطی اسمه اسمی یملاها عدلا و قسطاً کما ملئت ظلما وجوراً» (۱)

«روزها وشبها پایان نمی‌رسند تا اینکه خداوند مردی را از اهل بیت من که هم نام من است ، برمی‌انگیزد زمین را پر از عدل ودادمی‌کند بعدازآنکه ظلم وستم پرشده باشد»

۲ ـ مرحوم مفید در «ارشاد» چنین نقل میکند، «قال(ص) لو لم یبق من الدنیا الایوم واحدلطول الله ذلك الیوم حتی یبعث فیه رجلامن ولدی یواطی اسمه اسمی یملاها عدلا وقسطاً کماملئت ظلماً وجوراً» (۲) هر گاه به پایان دنیا فقط یك روز بماند خداوند این روزرا بقدری طولانی می‌کند تا اینکه دراین روزمردیکه از فرزندان من بوده و نامش هم ازنام من است، بر می‌انگیزد زمین را ازعدل ودادپرمی‌کند بعدازآنکه ازظلم و ستم پرشده باشد ، واین مضمون راعده زیادی ازائمه حدیث ازخاصه وعامه در کتب خودنقل کرده‌اند .

۳ ـ ابوداود درصحیح خود ازابوسعید خدری نقل میکند: «قال رسول الله(ص) المهدی منی احلبی الحلجبهه اقنی الانف یملا

(۱) کتاب ارشاد ـ مرحوم مفید ص ۳۲۶ ـ بحار ج ۵۲ ص ۲۴۰

(۲) ارشاد ، مفید ص ۳۲۶

الارض‌قسطاً وعدلا کما ملئت جوراً وظلما یملك سبع‌سنین»(۱) دراین حدیث وامثال‌آن موضوع قیام مهدی چنان قاطع وجدی وصریح بیان شده‌که حتی مشخصات سیمای اونیز تعیین گردیده است . اجلی الجبهه بکس‌گویندکه پیشانی اوبلند ودو طرف‌آن در میان‌موهای سرش پیش رفته باشد . واقنی الانف هم کسیکه وسط بینی اوکمی‌برآمدگی دارد .

۴ ـ حضرت‌امام باقر ع) فرمود : اذا قام قائمنا وضع یده علی‌رؤس العباد فجمع بها عقولهم وکملت به احلامهم» وقتی قائم ما قیام کند ، دست خودرا بر سربندگان می‌نهد وعقول و افکارپراکنده آنان‌راجمع میکند واندیشه آنها را بحد کمال می‌رساند» (۲) آری در نتیجه رهبری حضرت قائم (عج) سطح عقول وافکارمردم بالامیرود ومردم درسایه تعلیم و تربیت چنین رهبری‌عظیم تکامل‌عقلی وعلمی پیدا میکنند .

۵ ـ عیاشی از اسناد خود از عمران بن‌میثم از عبایه نقل می‌کندکه حضرت‌امیرمؤمنان (ع) آیه : هوالذی ارسل رسوله بالهدی ودین‌الحق‌لیظهره علی‌الدین کله ..» راقرائت فرمود وسپس ازیاران خودسؤال‌کرد : اظهرذلك ؟ قالوا : نعم ـ آیا این وعده عملی‌شده است که دین مبین اسلام بتمام ادیان غلبه

---

(۱) صحیح ابوداود ج ۲

(۲) بحارالانوار ج ۶۲ چاپ‌جدید ص ۳۱۷

میکند، عرض کردند : آری

حضرت فرمود : کلا ! فوالذی نفسی بیده حتی لایبقی قریه الاوینادی فیها بشهاده آن لااله الاالله بکره و عشیا : نه قسم بخدائی که جان من‌در دست اوست‌حقیقت این‌ظاهر نمی‌شود مگرزمانی که هیچ‌قریه‌ای در زمین نماند مگراینکه صبح وشام بانك‌لااله الاالله درآن بگوش برسد (۱) البته این‌غلبه درزمان خودرسول‌اکرم نیزعملی گردید ولی پیروزی کامل اسلام بر تمام ادیان‌وقتی است که قائم آل‌محمد (ص) ظهور کند آری در حکومت حضرت‌قائم درسرتاسر گیتی پرچم توحیدو خداشناسی باهتزاز درمی‌آید ودرسایه رهبری‌آن پیشوای‌بزرك دنیابکانون صلح وصفا مبدل می گردد .

درانتظارآن روز !

---

(۱) نقل‌ازمجمع البیان سوره صف آیه ۹ ولی در تفسیر این‌آیه‌مفسرین احتمالات دیگری هم داده‌اندکه‌بجهت‌اختصار از ذکرآنها صرف نظر گردید .